

България : предвидените законодателни и конституционни реформи все още са далеч от изискванията за ефективни разследвания на ЕСПЧ

По време на заседанието си на 1-3 септември Комитетът на министрите на Съвета на Европа разгледа изпълнението на решенията С.З. и Колеви срещу България. Тези дела се отнасят до системния проблем на неефективни разследвания на убийства и насилие и липсата на гаранции за независимостта на наказателни разследвания, касаещи главния прокурор. Комитетът даде оценка по-специално на стъпките, предприети от властите за справяне с проблемите, изложени в неговата междинна резолюция от декември 2019 г.

Комитетът отбеляза, че наскоро представеният проект на нова Конституция не осигурява гаранции за независимостта на разследванията, касаещи главен прокурор, поиска да му бъде предоставяна редовно информация относно проектите за конституционни и законодателни реформи и реши да възобнови разглеждането на тази група дела най-късно през март 2021 г.

Комитетът също така отбеляза, че по-ранните развития (проектозакон от 7 декември 2019 г. и решение на Конституционния съд от 23 юли 2020 г.) също не гарантират истинска независимост. Властите бяха призовани да подготвят нови законодателни и, ако е необходимо, конституционни изменения, за да отговорят изцяло на междинната резолюция CM/ResDH(2019)367 или, ако бъде приета нова Конституция, да гарантират, че тя създава рамка, съответстваща на изискванията на Конвенцията.

Комитетът подчерта, че членовете на Висшия съдебен съвет, свързани с прокуратурата (или всеки друг възможен заместващ орган, върху който главен прокурор има подобно влияние) и главният прокурор не трябва да играят решаваща роля при назначаването, отчетността или кариерата на който и да е прокурор или следовател, отговарящ за разследването на главен прокурор или на високопоставени служители, по-специално прокурори, близки до него или нея. Той също така подчерта, че главният прокурор трябва да бъде изключен от всякакво пряко или непряко ръководство на който и да е такъв прокурор или следовател и не трябва да има контрол върху никоя от техните дейности. Освен това Комитетът насърчи властите да вземат предвид препоръките на Венецианската комисия относно състава и мандатите на Висшия съдебен съвет и въвеждането на съдебен контрол върху отказите за образуване на досъдебно производство.

Освен това Комитетът настоя отново за приемането на законодателни или, ако е необходимо, конституционни изменения (или, ако се приеме нова Конституция, за въвеждане на адекватни нови конституционни разпоредби), за да се позволи въвеждане на съдебен контрол върху отказите на прокурор да образува досъдебно производство, като в същото време се вземат мерки за избягване на значително увеличаване на натоварването на съдилищата и прокурорите.

И накрая, Комитетът приветства приемането на разпоредби, които изключват автоматичното отстраняване от длъжност на съдиите след наказателни обвинения и отпадането на по-ранни предложения, застрашаващи независимостта на председателите на двете върховни съдилища.

• Последните бележки и решения на Комитета на Министрите относно тези дела могат да бъдат намерени тук: English ([Notes](#) and [Decisions](#)), French ([Notes](#) and [Decisions](#)), [Bulgarian](#) (unofficial translation)